

אין בין המודר פרק רביעי נדרים

ר"ז

לה.

עין משפט
נר מצוה

ז א ב מ"י פ"ה מהל'
 נדרים הלכה ד סמג
 לאוין רמב טו"ש ע"ד
 סימן רטז סעיף ח:
י ג מ"י פ"ד מהלכות
 מעילה הלכה ט:
יא ד מ"י שם הלכה י:
יב ה מ"י שם פ"ו הלכה
 יא:

גליון העש"ם

בהר"ן ד"ה מת ובר' וכן
 לרבא דאמר. ק"ל ה
 כהן פטח רב עמך ומוכח
 לשלוח ככר עמך לאפוקי
 מאי ודכ"ה ה"ן עליו וכו'
 ס"ך בככר דלמאנה גתא
 כ"ך כרן קאסמא וכו' וכו'
 ה"א"ש אכל הכא צפרה
 ויקורדלו ו"י הוכחו ו'
 דגא לאפוקי געזא שפדא
 שלו אסור להשאילו ליהנות
 ממנה אם ק"ל דרבא
 מודה דאסור למוצא גטול
 ממונה וכו' בהר"ן ד"ה
 דקא נמי ובר' שאין
 בכתובה שום ובר'. ויזלא
 דאס ממונה ע"כ:

תוספות

קונם פרה שיש לי שאני
 הניח על גבי ערסתי אב
 של פרה אלא וי
 של גדרים קוים ולי קאלר
 שזמורני קוים פרה שיש
 לי שזולר ליהנות כל ממנה
 כלו שאלו לי פרה אחרת
 ולי ים לי מזה קוים איה
 עילין וז שזמר בלגון איה
 ובסי עילין קונם אס ים לי
 פרה אלא וי שזאני ערה
 של מללמל ומנאל ונאל ערה
 פרה אחרת ונעה ואפרה
 הפרה וההכנס עלי ונבי
 קונם ותי יס' פירמירוס
 מר א שנתנה לי במרתה
 ובררת מר דמו לא ויקר
 פרה אחרת שזמורני
 שזמנה לי ממנה מותמ
 וקס' שזמנה מותמ
 למודר ומנשי שיתנה לי על
 עילי דמר לפירוש של דלעיל
 וינא דמר פירוש ממנה לי
 ממנה דאפרה ואקירוס
 עילין ונבי דלל ארשן
 עילין קאלר לפי ראשון
 דלעיל דייק מעילין קשה
 ונא פירוש ממנה לי פרה
 ואקירוס אלא איה
 עילין דלפי פירוש
 ראשון גרס שיתנה לשון
 רבינו וקלי נתי אנכסס
 ודוחא ונא שכלל הפסוק
 גרסי שעתה אקירוס
 ומנשי דקלי דוקא אפרה
 ואקירוס לבי' פירוש
 ונא ונא אכתי איה
 גופא קשה קל אמאי
 לא איה מנשי ממס
 ובסס איה מירי ממס
 נתי לאמנשינא איה גופא
 דמר ואקירוס שיהי גופא
 ליסאל ממנה היה עיקר
 איה ונא ככלל מנשי
 קל העומק מני נגדר

אידישע וכו' האַליג פּרשן קניינע. פּרשן האַנגען פּאַניק: קונט
פּרשן אַזוי קניינע. קונט ערשן פּרשן וו אַז אַז קניינע אַלס פּרשן וו
אז אַזאָרשן ערשן קל נאָכטו אַז יאָ פּרשן אַלס וו: נאָכטו אַזאָרשן. אַז
נאָכטו אַז פּרשן אַזאָרשן אַז קונט אַז: אַז אַז אַזאָרשן נאָכטו

הרי זה מופר. משום ל"כ מת או שנתנה לו במתנה לא פרתו ולא קרדומו ולא נכסיו הן. וקס"ד שהמדיר נתן למודר ואפ"ה שרי *וקס"א לרבא דאסר: שנתנה לו על ידי אחר. שנתנו מדיר לאיניש דעלמא ואח"כ נתנו לו למודר: דיקא נמי דלמא שנינתו לו. כלומר שכן היתה קבלה בידם לקרות נתנו בחירק אף על פי *שאין בכתיבה שום הפרש: ולענין הלכה קיימא לן אע"ג דהיבדק ניהליה במתנה אסור דהכי פשט ליה רבא ואסיקנא דיקא נמי דקתני כו'. וכתב הרשב"א ז"ל דאם היכי דהיבדק במתנה אסור הלא דאם לקוח מודר ממנו דחד עשאלהו הוא: יש מעילה בקונמות. האוסר דבר עליי בקונס ונהנה ממנו מי מחייב מעילה או לא מי אמרינן דעשאלו קרבנן ומייב עליי אשם מעילה כנהנה מן הקדשים: תפול הנאה להקדש למימרא כהקדש. דא"ל דמי קונמות להקדש הוה ליה למימרא ויליך הנאה לים המלח דקתני בכל דוכתא *אלא משום דבקונמות א בן מעילה כהקדש כיון דכהקדש עסיק תנא תפול הנאה להקדש: קונס כדר וו הקדש. שאסרה בקונס לכל כהקדש שהוא אסור לכל אדם: אכלה בין הוא בין חבירו מעל. דיש מעילה בקונמות: לפיכך יש לה פדיון. דכיון דמתסר אכולי עולמא כהקדש תפיס פדיונו: כדר וו עליי הקדש אכלה הוא מעל.

דנהי דלא מיתסרה אלא עליה כרמתהני איהו מינה מעל: **חצירו** אלא **מעל לפיכך אין לה פדיון**. דכיון דחצירו לא מעל לא אליס בהקדש למתפס פדיונה: **והרי"א** בין כך ובין כך לא מעל לפי שאין מעילה בקוממות. בין בקוים כללי שאסר לכל בין בקוים פרטי: **ורענץ** הלבח ק"ל כר"מ דיש מעילה בקוממות דהא רב נחמן פסיק ליה לרבא ממתינין שיש מעילה וצ"כ בצעות סתם (בצעות כ"ט) נמי מפסיקין דרי"מ לרבנן הלכך ק"ל דיש מעילה. וק"ל נמי דקוים כללי יס לו פדיון. ומסתפקא לי מאן דמעל בקוממות אי מישתריה הווא קוים לבתר דמעיל בהקדש שיצא לחולין ע"י מעילה: **כדרי עליוז ונסנה** לו **במסנה מי מעל** כלומר מי מעל במסנה זו דכיון דיש מעילה כי היכי דאמר בהקדש^א דנטל אבן או קורה של הקדש מעל אע"פ שלא הוציאה הכא נמי מכיון שזכה בה שייכא מעילה שיצאה מרשות אוסר ונכנסה לרשות מקבל: **למעול** נוסף הלא אסרה עליה. ומכאן תשובה לרמב"ם ו"ל שכתב (בפרק) המדיר את חצירו והצילו לוקח משום לא יחל דברו כמו שכתבתי למעלה בפ' ואלו מומתרים: **למעול מקבל** יכול דאמר הסיירא בעינא איסורא לא בעינא. שאילו היה יודע שהוא של איסור לא היה רוצה לזכות בה ונמנא זכיה בטעות ואינה זכיה. ואע"ג דבמוציא מרשות הקדש אפשר לדפסי בטעות מעל שאני הכא שהוא לא הוציאה אלא חצירו הוציאה וזה לא עשה אלא שקבלה: **אמר** ליה **מקבל מעל לכשיצויה**. כלומר מהשתא איך אחד מהם מועיל מהדך טעמי דאמרת אלא מיהו לכושיצויה מעל. נהי דגדי זכיה לחמירין קוים בטעות היא לכשיצויה לא לחמיריה הכי מדי דהוא אכל מוציא מרשות הקדש לחולין: **ירושלמי** דבר מן הכבד מהו לחמם זו את דיו ולא איפשיטא:

מתני'

מנכסים: הוא מעל וחבריו לא מעל לפיכך אין לו פדיון והב"א בין בן ובין בן לא
 בן, אלא אף כי למוסר דבשי תמידין בין הוא בין חבירו לא מעל וקשה לישנא דבין
 חבירו דר"מ ודור מוסר דלפיו לר"מ לא בין מעלה מכל מקום אלא מעל וקשה
 (הפס) משמע האי שו' בין מעלה מוסר בדברו לפרומו למהו משמע שו' בין פדיון בקומות
 אדם משמע מעל מאי קאמעת' כל פטעה דהקדש גמור שו' בין פדיון ומעלה לכו"י לרש"י דרישא
 קיום גמלו הקדש שאסר הכהן לכל מה דאכלו וכלכו שו' בין מעלה כיון שאסר לכל
 קיום שאסר לכל מה דאכלו וחמשים אומרים בין בן ובן כו' קאי אפילו לרש"י מוסר
 גממות און מועילין:

ה"ר קונס פרה שאני הנאה לך. והכי משמע קונס יהו עליך שאר פרות שיש לי שאני מהנה לך כלומר שאין לי פרה אחרת וזו שיש לי איני מנשאלך שזו לא רצה להשאילו והאחרות אסורות עליו בנדב או שאמר לו נכסי אסורין עליך אם יש לי פרה אחרת אלא זו ונמצא שיש לו פרה

אחזרת אסור לישאל (ו) ליהנות: קונם
קורדוס שיש לי שאני קנוי. כלומר שלא
קניתי קורדוס אחר וזה איני משאילך
שאתי צריך לו או שאמר לו קונם נכסי
יהיו אסורים עלי אם יש לי קורדוס
ואחר אלה זה ונמנע שיש לי קורדוס
לדמי: בחייו אסור. צעל הקורדוס:
למאסור ליהנות מנכסיו כל ימי חייו. אי
נגמתי בחייו דמדיר אסורין נכסיו על
הממורד: מה. המשאל: או שנתנה לו
לממורד. אמר לן המורה האי
דדקתני מה לא קאי אסיפא כלל דהכי
מצינן קתני אסיפא [דקא] קתני נכסי
עלי מה לא שנתנה לו צמתנה הרי זה
ממורד מן מותר הרי אנפשי קאמר אלה
הממדיר מותר צפרה או צנכסי של
ממדיר דהא אמר נכסי (ו) ומאחר שמת
לאלו נכסי דדידה אינון והכא נמי אם
יניתנו לו צמתנה. ואמר לו המורה דכה"ג
שאתי הנאה שאני קנוי כינוי לשון צני
אדם [אין] (שרי) דהכי הוי נכסין
צניושים וצנדין הלך אחר לשון צני
אדם. קתני שניתנו לו צמתנה הרי זה
אסור וקאי לרבא דלמרא אע"ג דהייב
ליה צמתנה אסור: אמר לך רבא דהא
בצמאי עסקין כגון שניתנה לו על ידי
שצעל הפרה נתנו לאחר ואותו
אחזר נתנו לשואל ולהכי מותר שצבר
הואילא משאל מרשותו צמתנה לאחר
היבא דלמרא ליה ככרי עליך ולא

אגתה לו על ידי אחר הואיל ולא יצאת מרשותו קודם לכן אסור. ולא דמי להיכא דליגנבה מיניה משום דהיכא דליגנבה מיניה הואיל ששלא מדעתו דבעל הכר יאח מרשותו כעודה בידו דמי ואסור אבל היכא שנתנה לו במתנה על ידי אחר יצאת מרשותו מדעתו: ולא קטני שנתנה לו. דמשמע שהוא עצמו נתנו לו: יש מעילה בקונמות. היכא דלמר קונם ככר זה והכלנו מי הוי הקדש למעילה דיש בזה מעילה ומעל או לא: [פתיחות מקום] שנטולין מעליה שר. ומודר היינו דלמר קונם ומדמי ליה להקדש: קונם בכר זה הקדש. שאמר בלשון הקדש ובלשון קונם והוא הדין גמלי לא אמרה אלא בלשון קונם: בין הוא בין חבירו מעל. שהרי הקדישה סתם אכולי עלמא: לפיכך. הואיל ויש בזה מעילה יש בזה פדיון ויצאה לחולין דהוי כשאר הקדש: אמר זו עלי הקדש. כיון דלמר עלי עליה ידיה שווה הקדש והוא מעל אם אכל חייב לשלומי: חבירו לא מעל. ללא אסרה אלא על פי עצמו וגבי חבירו הוי כחולין: לפיכך אין על פדיון. שהוא עצמו אין יכול לפדותה לעולם שהרי אמר עלי ולא על אחר ואחר אין יכול למעול בזה: בין כך ובין כך. בין אמר סתם בין אמר עלי לא למעל בין הוא ובין חבירו אף על פי שאמר הקדש כיון דלמר נמי קונם שאין מעילה בקונמות: מי מעל אליה דמאן דלמר יש מעילה בקונמות קצעי: הא לא אסירא עליה. דעתן: הדין ניהא לי דסיחב לי איסורא לא בעיסי. כלומר דבמזמור היתר קבלתיה ממך ולא בתורת איסור: וכסבור של חולין הן (א) מעל. אעפ"כ. הכי גמרי אף זה המקבל אע"פ שסבור זה המקבל שהיתר הוא כי אכלתה:

ו מעילה דבר התורה לו נלמד: **אִשּׁוּרָא** לא בעי דליקבי. דכל מעילה בשוגג הוא ואילו הייתי מקבלה עליו למעלה מעות של הקדש בשוגג מעל א"ש¹ שיהי יודע שהיה על שם כיוון שחזק עמלו הקדוש דכל כמות כאלו של קדש הוא שיש לו על ידי חזק מתי אִשּׁוּרָא **בכשיצא**. דכל דבר של הקדש² א"ש יצא עד שישלם בו ויכי ארמין במעילה האומר ידגר לתטוי ומכר בעל הבית קודם שמתו לתטוי טטוי מעל לכשווא:

ו"ע אלא לדעיה לך אין לו פדיון דבא לדמאין שיש לו בו מעילה משום שצדו לפדותו ליי וכוין שאמר הקדש עליו

(א) שבעות כב. [ע"ש
ובתוס' ד"ס ותוס' יבמות
פ"ה ד"ה אי קסבר,
(ב) [כגון ע"ז ממז:],
(ג) [חגיגה י: וט"ג], (ד) [דף
טו. ד"ה הלכה], (ה) [פ"ד
סוה"ב], (ו) [ל"ז אינו מועיל
בו עד שיוציא,

הגהות הב"ח

(א) גמ' קונס קרדוס י
כז"ל ומיבת שיט נמחק:
(ב) שם ככר זו עלי הקדש
כז"ל ואות לי נמחק:
(ג) ריש"י ד"ה ה"ג וכו'
רליהנות: (ד) ד"ה או
שנתנה לו וכו' נכסי צליך
ומאחר שמת וכו' והבי
נמי אס: (ה) ד"ה וסכסר
של חולין קא אעפ"כ מעל
הבא נמי:

מוסף רש"י

שניתנה לו על ידי
אחר. אבל נגנב לא יהאיל
ושלא מדעתו דבעל הכנר
יאל מרשמו כעודה
כשמו דמי (דאמ"ה
בשם). לפיכך יש לה
פדיון. שמופסד פדיונה
והיא יוצאה לחולין,
דבהקדש תמי (ויקרא כז)
ופדה ערכך
לפיכך אין לה
פדיון. להמירה לו שלא
נאמר פדיון באיטורין (שם).

יְרוּשָׁה הָרִאשׁוֹנָה

[illegible]

לֹא אִסְרָה עִלְיָהּ. וְלֹא מִן
הַיָּמִי יוֹדֵעַ שֶׁהִיא אִסְרָה לִּי
הַקֹּדֶשׁ לֹא הִיא רוֹצֵה לְחַטֹּת
לֹא צִעִיגָה לְמַקְנִי: מִקְבָּל
לְשִׁלּוּחַ ת